

## INHOUD

Woord vooraf .....	1
Deel ons uw e-mailadres mee! .....	1
SIWE-activiteiten 2006 .....	1
Erfgoedkalender 2006 ... 2010 .....	2
Villa Futura bekroond .....	2
Oproepen .....	3
Erfgoednieuwtjes en besprekingen van onze uitstappen .....	4
Onder de leeslamp .....	5
Fiscaal aftrekbare giften .....	8

## WOORD VOORAF

Ook dit jaar neemt SIWE vzw deel aan de *Erfgoeddag 2006 'In kleur'*. We zullen dit jaar in Leuven in *Tweebronnen* insteken geven via lezingen en een mini-tentoonstelling met betrekking tot industrieel en wetenschappelijk erfgoed en kleur(en): mauve, boeken over het thema, kleuren op weerstanden, overweglichten,... Naar aanleiding van de *Erfgoeddag 2006* geeft SIWE vzw tevens een themanummer uit van het *SIWE Magazine* onder de titel *Industrieel en wetenschappelijk erfgoed in kleur* en met als ISBN 90-7769-409-9. Wij hopen dat ook voor u zondag 23 april 2006 – *Erfgoeddag* – kleurig verloopt.

De redactie

## DEEL ONS UW E-MAILADRES MEE!

Om in de toekomst de *SIWE Flash* en mogelijks de *SIWE Nieuwsbrief* elektronisch te kunnen versturen naar u of u ervan op de hoogte te stellen dat ze op onze *SIWE*-webstek als *pdf* geplaatst werden, is het aangewezen dat we uw e-mailadres hebben en mogen opslaan in onze ledendatabank. Kan u ons uw e-mailadres samen met uw coördinaten (voornaam, naam en adres) e-mailen op [info@siwe.be](mailto:info@siwe.be)? (cc & dv)

## SIWE-ACTIVITEITEN 2006

### 23 MAART 2006 : ALGEMENE VERGADERING SIWE VZW – LENTE 2006

Onze leden van de *Algemene Vergadering* van SIWE vzw worden verwittigd van deze vergadering die plaatsgrijpt in de *Molens Van Orshoven* te Leuven vanaf 19:00 uur op 23 maart 2006.

### 23 MAART 2006 : SIWE VZW LENTELEZING 2006

Diavoordracht door Patrick **Viaene** – voorzitter van SIWE vzw: *'Ferdinand Dierkens – Ontwerper van volkshuizen en fabrieken, tussen vrijmetselaars-, arbeiders en volkscultuur'* in de verwarmde danszaal van *Fabuleus* vzw in de *Molens Van Orshoven* – Stapelhuisstraat 15 – 3000 Leuven om 20:00 uur.

Leden van SIWE vzw betalen niets, niet-leden betalen 5,00 euro. Gelieve – indien mogelijk – uw komst vooraf te verwittigen aan het *SIWE Trefpunt* telefonisch (016 584342) of via e-mail [info@siwe.be](mailto:info@siwe.be).

### 25 MAART 2006 : VAN EINSTEIN, T&T TOT MOLENBEEK

Op zaterdag 25 maart 2006 bezoekt SIWE vzw de tentoonstelling *Einstein anders bekeken* in *Thurn & Taxis*. Naast de wetenschappelijke dimensie komen tevens de historische of persoonlijke aspecten met betrekking tot hem (meer bepaald de nauwe banden die hij onderhield met België) aan bod al dan niet op een interactieve manier. En dat we in dit *Koninklijk Stapelhuis* zijn zullen we geweten hebben na de uitleg van Patrick **Viaene** hierover. Daarna wordt het *Brussels Museum voor Arbeid en Industrie – La Fonderie* in Molenbeek aangedaan waar onder andere de tentoonstelling *Molenbeek, verhalen van een stad* loopt. Gelegenheid tot

nabespreking.

Kostprijs voor leden 14,00 euro en voor niet leden 17,00 euro.

Afspraak om 10 uur stipt aan de site van *Thurn & Taxis* - Havenlaan 86 te 1000 Brussel. (<http://www.alberteinstein.be/expo/nl/info.php>) Gelieve ons van uw komst te verwittigen via telefoon 016 584342 of e-mail: [info@siwe.be](mailto:info@siwe.be).

#### 23 APRIL 2006 : ERFGOEDDAG 2006 – INDUSTRIEEL EN WETENSCHAPPELIJK ERFGOED IN KLEUR

Op zondag 23 april 2006 zullen wij in het kader van de *Erfgoeddag 2006* die in het teken staat van 'In kleur' volgende activiteiten ontplooiën in het Auditorium Tweebronnen (tweede verdieping) – Rijschoolstraat 101 te 3000 Leuven – van 10:00 tot en met 18:00 uur – contact via gsm die dag: 0477 390556).

- **TENTOONSTELLING: KLEUR IN... HET INDUSTRIEEL EN WETENSCHAPPELIJK ERFGOED**  
Aan de hand van boeken uit de persoonlijke collectie van de heer Patrick **Viaene** aangevuld met exemplaren uit andere collecties waaronder deze van het *SIWE Documentatiecentrum* en voorwerpen wordt een beeld gegeven over het gebruik van kleur in het industrieel en wetenschappelijk erfgoed: verven en vernissen, de blauwe kiel en de witte boord, de rode spandoeken, de felle kleur van veiligheidskledij, de gekleurde logo's van ondernemingen, natuurlijke en andere kleurstoffen, synesthesie, de geschiedenis van verkeerslichten, ...
- **ANIMATIE ROND KLEURCODES OP WEERSTANDEN**  
Een doemoment voor jong en oud op de stand voor hen die aan de hand van de kleurcodes op weerstanden meer te weten willen komen over de betreffende weerstanden.
- **KINDERANIMATIE – IN KLEUR(EN) / INKLEUREN**

#### ERFGOEDKALENDER 2006 ... 2010

De erfgoedkalender die op regelmatige tijdstippen aangevuld wordt, kan u terugvinden op onze website binnen de rubriek erfgoednieuws. Check dus zeker: <http://www.siwe.be>.

#### TICCIH 2006 ROME & TERNI

*Industrial heritage and urban transformation - Productive territories and industrial landscape* - Terni and Roma (Rome), Italië 2006-09-14 – 2006-09-18

#### VILLA FUTURA BEKROOND

In de *SIWE Nieuwsbrief* nrs. 22-23 (juni – augustus 2005) kan u over het project *Villa Futura* lezen. In de maand juni 2005 gingen wij met de klas van Pim **Mertens** (De Vlieger – Kasterlee) naar *Isotopolis*. Het werd weer een ontmoeting tussen erfgoed – want wat is nucleair afval anders – en jongeren. Wij spiegelde ons aan de rituele depots van Gerard **Rooijackers** en nodigden hem en zijn thesisstudent uit om die halve dag mee te beleven in *Isotopolis*. (Gerard Rooijackers ; Maarten van Boven (woord vooraf). *Rituele depots. De droesem van het leven. (Ketelaar-lezing ; 1)*. Den Haag : Nationaal Archief, 2003, 32p. – ISBN 90-74920-16-0)

Het project *Villa Futura* was tevens winnaar van de *CultuurPrijz Erfgoed 2005*. Een prijs die jaarlijks uitgereikt wordt aan een project, een persoon of een organisatie met een voorbeeldfunctie op het vlak van roerend en immaterieel cultureel erfgoed in Vlaanderen. De argumentatie van de jury:

*Villa Futura* is een samenwerkingsverband van verschillende

Voor jongeren is er de mogelijkheid tot tekeningen maken of het inkleuren van prenten die betrekking hebben op industrieel en wetenschappelijk erfgoed. Daarnaast is er tevens een rebus en een kruiswoordraadsel rond het thema te verkrijgen.

*SIWE* vzw doet deze animaties tevens in het kader van zijn werking rond en binnen *Villa Futura*. Het project *Villa Futura* werd begin februari 2006 laureaat van een van de *CultuurPrijzen Vlaanderen 2005*, namelijk deze voor *Erfgoed*. U vindt meer over het project en de andere partners ervan op de webstek: <http://www.villafutura.be>.

#### • LEZINGEN : IN KLEUR / MET VERVE

De *SIWE* vzw stafmedewerker Dominique **Vanpée** brengt enige korte lezingen in het auditorium over de geschiedenissen van mauve, synesthesie en verkeerslichten alsook stadssagen met betrekking tot kleurstoffen. (Normaliter om 11:00, 14:00, 15:00 en 16:00).

#### 29 APRIL 2006 : MOULES NATURE / HARTSTOCHT

*SIWE* vzw bezoekt op 29 april 2006 het *Museum voor Natuurwetenschappen* te Brussel. De twee tentoonstellingen: 'Moules nature' en 'HartsTocht' staan op het programma. (<http://www.natuurwetenschappen.be/museum/exhibitions/present/>)

Kostprijs voor leden 7,00 euro en voor niet-leden 10,00 euro.

Afspraak op zaterdag 29 april 2006 om 10:00 stipt aan de ingang van het *Museum voor Natuurwetenschappen* - Vautierstraat 29 - 1000 Brussel – telefoon 02 627 42 38.

Gelieve ons van uw komst te verwittigen via telefoon 016 584342 of e-mail: [info@siwe.be](mailto:info@siwe.be).

Informatie: *Congress Secretary's Office TICCIH 2006 - ICSIM* - via I Maggio, 23 - 05100 Terni (Italia) - telefax 0039744407468 – <http://www.ticcih.org>.

#### TICCIH 2006 CHILE

*Valorisation of industrial heritage : sites, museums and case studies* - Chile Santiago, Chile, 21-23 maart 2006

Informatie: Av. Apoquindo Nr 6275, Las Condes – Santiago – Chile - telefoon : 00 562 2017193 - e-mail [ticcihchile@gmail.com](mailto:ticcihchile@gmail.com).

partijen uit het volksculturele erfgoedveld. Stuwende kracht is het *Vlaams Centrum voor Volkscultuur* vzw, dat verschillende koepelorganisaties aan boord haalde: *Heemkunde Vlaanderen* vzw, *Volkscultuur Vlaanderen* vzw, het *Steunpunt voor Industrieel en Wetenschappelijk erfgoed* vzw, het *samenwerkingsverband Vlaamse Vereniging voor Familiekunde* vzw, *Kant Vlaanderen* vzw, de *Academie van de streekgebonden Gastronomie* vzw, het *Sportimonium* vzw en het *Openluchtmuseum Bokrijk* vzw. Op *Erfgoeddag 2005* en op de *Cultuurmarkt Vlaanderen 2005* kwamen deze partners onder de vlag van 'Villa Futura' naar buiten. Jongeren zijn een moeilijk bereikbare doelgroep. Toch probeert *Villa Futura* hen bij het cultureel erfgoed te betrekken. Het project stelt de zeer actuele vraag 'Wat is erfgoed?', en laat die beantwoorden door kinderen en jongeren. Dit zorgt voor een frisse kijk bij de sector en gaat zelfgenoegzaamheid tegen. Meer bepaald vertellen kinderen welke objecten ze voor de toekomst wilden bewaren. In één moeite wordt zo ook nagedacht over het

– al dan niet bewaarde - erfgoed uit het verleden. *Villa Futura* stimuleerde de deelnemende organisaties om een netwerk uit te bouwen met plaatselijke erfgoedverenigingen (heemkundige kring, museum, archief,...) en basisscholen. Deze lokale erfgoedinstelling stapte met een aantal objecten naar de klas en dacht samen met de leerlingen na over cultureel erfgoed. Met behulp van een inspiratiefiche beslisten de kinderen zelf welke vijf cultureel erfgoedvoorwerpen ze wilden bewaren. Ze stelden deze objecten ook tentoon in de plaatselijke erfgoedinstelling. Een website voor 10-12-jarigen bundelde info over de partners, het project, spelletjes en een wedstrijd. Die wedstrijd vond plaats in de aanloop naar de *Erfgoeddag*. De winnaar mocht zijn vijf culturele erfgoedvoorwerpen in een tijdscapsule plaatsen. Die tijdscapsule was gemaakt door de zevendejaars 'lassen' van een school in Tongeren en wordt nu bewaard in het *Openluchtmuseum Bokrijk*. Dit alles werd gerealiseerd zonder budget. De website blijft verder actief en de partners van *Villa Futura* volgen opleiding, zodat ze kinderen in hun erfgoedinstelling op een boeiende manier met erfgoed in contact kunnen brengen. De voordelen van een project als *Villa Futura* zijn legio. *Villa Futura* versterkt de sector en betekent een belangrijke stap vooruit in de professionalisering ervan. Het project illustreert ook wat een sterk en mobiliserend steunpunt in een sector allemaal in beweging kan zetten. *Villa Futura* frist het imago van de Erfgoedwereld op. Alle partners ervaren ook hoe positief het is om samen te werken met andere erfgoedinstellingen en met het onderwijs. *Villa Futura* is een geslaagd voorbeeld van een vernieuwend,

aantrekkelijk en hedendaags educatieproject. Kinderen komen op een speelse manier in contact met het cultureel erfgoed. Het project port kinderen én leerkrachten aan om in de klas rond dat thema te werken. [www.villafutura.be](http://www.villafutura.be) is een heel aantrekkelijke website, die de jonge surfers op een bewonderenswaardige manier aanspreekt. De methodiek achter het project is interessant en verdient navolging in andere sectoren en voor andere leeftijdsgroepen.

*Villa Futura* informeert, brengt goede praktijkvoorbeelden en literatuur uit binnen- en buitenland samen, communiceert en biedt veel mogelijkheden voor de toekomst. De eerste doelgroep zijn kinderen en jongeren en hun leerkrachten. In tweede instantie worden ook ouders en grootouders betrokken, wanneer kinderen hun lijstje van te bewaren voorwerpen samenstellen. Ook de medewerking van het technisch onderwijs is verheugend – bij andere initiatieven is dat vaak een pijnpunt. *Villa Futura* bewijst dat je ook deze groep enthousiast kan maken voor cultureel erfgoed.

Waren eveneens genomineerd: *Boombal* (gestart te Gent) en *Centrum Waerbeke* te Geraardsbergen.

Buiten de nationale pers haalde onze bijdrage eraan tevens de Leuvense lokale pers. *Proficiat!* In : *Mensen van hier*. In : *De Streekkrant Leuven*, 2 maart 2006, p. 3.

Bron : <http://www.cultuurweb.be/cnetportal/CultuurPrijzenLaureaten.aspx#erfgoed> en Bart Desomer (red.) ; Bert Anciaux (voorwoord). *CultuurPrijzen Vlaanderen 2005. Catalogus*. Brussel : Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, 2006, pp. 50-51. (dvp)

## OPROEPEN

### CONGRES EUROPEAN SOCIETY FOR ENVIRONMENTAL HISTORY

Zoals ik al eerder in mijn nieuwsbrief over ecologische of milieugeschiedenis heb gemeld, zal in juni 2007 het vierde congres van de *European Society for Environmental History* plaatsvinden aan de *Vrije Universiteit* in Amsterdam. Het centrale thema is '*Environmental Connections. Europe en de wider World.*' Deelonderwerpen zijn: *history of exchange of biota, i.e. plants, animals and other organisms (both intentional and unintentional)* ; *history of exchange of environmental techniques and practices (in particular regarding water, such as for flood control, drainage, irrigation, preparation of drinking water, cleaning of waste water)* ; *history of climate change* ; *history of environmental ideas, movements and organisations* en *history of monitoring the resources of the earth*. Andere onderwerpen zijn ook welkom, vooral als het om nieuwe onderzoeksvragen gaat. De on-line registratie is nu geopend, zie onze website: <http://www.let.vu.nl/conference/eseh/> Deadline is 1 juni 2006, maar wacht niet te lang, want de aanmeldingen stromen al binnen en we zullen zeker een reservelijst maken, waarop de volgorde van aanmelding genoteerd zal worden. Informatie : dr. Petra J.E.M. van Dam - Head of the *Local Committee of ESEH 2007 Amsterdam* - [ESEH2007secretary@let.vu.nl](mailto:ESEH2007secretary@let.vu.nl).

### OLDTIMERS IN BREDENE – EEN MEDEDELLENDE 'OPROEP'

Het *Oldtimer motoren museum* dat acht jaar in Brugge gevestigd was, heeft een nieuwe locatie aan de kust: Bredene (bij Oostende)... uitbreiding was noodzakelijk en ook normen zoals de toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers zijn nu optimaal. Het overbrengen van de collectie heeft wat tijd gevraagd en

daardoor hebben wij onze aanvraag nog steeds niet kunnen doen. De gemeente Bredene heeft geen *Erfgoedcel*, zoals in Brugge, waar wij vorig jaar ongeveer 600 bezoekers konden verwelkomen.

Brugge kon ons niet helpen in het voorzien van een nieuw pand niettegenstaande wij het enige motoren-museum in Vlaanderen zijn.....

Zoals U weet is mijn privé-verzameling ontstaan uit een hobby, met de bedoeling één museum te hebben, dat openbaar is.... Wij hebben heel wat verzamelaars maar deze stellen hun collectie niet open. De gemeente Bredene waar een fris bestuur aanwezig is (zie heel modern stadhuis, bibliotheek, en het onlangs nieuw geopend cultureel centrum), kiest voor *Open Monumentendag* en vindt *Erfgoeddag* net zoals Brugge verleden jaar voor zijn stadsmusea financieel niet haalbaar. Voor het *Oldtimer motoren museum* is een *Erfgoeddag* leuk meegenomen en publicitair interessant als de opkomst is zoals 2005. Het museumadres is: Brugse steenweg 39 Bredene - 300m<sup>2</sup> toonzaal en omsloten parking voor bezoek - tentoonstelling bij goed weer - 85 motorfietsen, scooters en bromfietsen zijn tentoongesteld en steeds is voor ieder bezoeker een gids aanwezig die een uur uitleg verschaft. Daar wij vooral buitenlandse klanten hebben wordt dit ook in vier talen verzorgd. Info: telefoon 050 599056 gsm 0473708078

url <http://www.oldtimermotorenmuseum.be> en een door Bredene verzorgde site voor inwoners en symphatisanten ...Kijken op *Google* en "*de bredenaar*" intikken en er verschijnt een afzonderlijke site over het museum met heel duidelijk de zin van het museum

Johan Schaevebeke



## SUBSIDIEREGLEMENTVOORDESUBSIDIËRINGVAN PARTICIPATIE-, EXPERIMENTELE EN BIJZONDERE PROJECTEN EN HOBBYVERENIGINGEN 2006 – OPROEP TOT HET INDIENEN VAN PROJECTEN

De heer Gunther Van Hoof - deskundige communicatie - dossierbehandelaar bij de administratie Cultuur - Arenbergstraat 9 - 1000 Brussel – telefoon 02 5536926 – telefax 02 5536969 - e-mail: [gunther.vanhoof@wv](mailto:gunther.vanhoof@wv)

[c.vlaanderen.be](http://www.vlaanderen.be) - url <http://www.vlaanderen.be/cultuur> bezorgde ons via ons steunpunt – VCV vzw - het *subsidierglement voor de subsidiëring van participatie-, experimentele, en bijzondere projecten en hobbyverenigingen 2006*. U vindt deze reglementering terug in de *SIWE Nieuwsbrief 25 EXTRA* op onze webstek in pdf. U kan hem daar downloaden. Hou er rekening mee dat uw aanvragen vrij snel binnengestuurd dienen te worden. (dv)

## ERFGOEDNIEUWTJES EN BESPREKINGEN VAN ONZE UITSTAPPEN

### ERFGOEDSITE, PORTAALSITE OVER ERFGOED VOOR EEN BREED PUBLIEK

Wonderlijke verhalen, interessante mensen, verrassende dingen en opmerkelijke plaatsen. De erfgoed site attendeert een breed publiek op het bestaan van erfgoed in al zijn vormen, materieel en immaterieel. De thema's die als smaakmakers worden aangehaald zijn bovendien ook voorzien van weblinks die de bezoekers nog verder informatie opleveren of van linken naar verenigingen of instellingen om bij aan te kloppen. Wie snel op zoek is naar informatie, kan via de zoekfunctie verenigingen en instellingen terugvinden in zijn regio. Daarnaast brengt deze portaalsite vanaf haar *home page* ook digitale collecties zoals beeld- en verhalenbanken in beeld. De *Erfgoed site* is een initiatief van het *Vlaams Centrum voor Volkscultuur* vzw en *Culturele Biografie Vlaanderen* vzw in samenwerking met het *Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed*.

(Katrijn D'hamers – VCV vzw)

Info : <http://www.erfgoed site.be>

### SIWE IN TICCIH-PUBLICATIE

Recent verscheen er in een *TICCIH*-publicatie een artikel over *SIWE* vzw van de hand van onze voorzitter:

Patrick Viaene (SIWE-president). *Belgium. Flanders' dynamic industrial and scientific heritage association : SIWE (Steunpunt voor Industrieel en Wetenschappelijk Erfgoed)*. In : *TICCIH (The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage) bulletin*, number 30 (summer 2005), p. 5.

### 18 APRIL 2006 – INTERNATIONAL DAY FOR MONUMENTS AND SITES : INDUSTRIAL HERITAGE

De *International Day for Monuments and Sites* werd gecreëerd op 18 april 1982 door *ICOMOS* and werd later goedgekeurd door de *22nd UNESCO General Conference* in 1983. Dit jaar zal deze dag in het teken staan van *Industrial Heritage* – industrieel erfgoed. Maar dit jaar zal Vlaanderen nog meer rond industrieel erfgoed in de media terugvinden: bijvoorbeeld in een reeks van de *VRT* om industriële panden te redden. Of de zomerwandelingen van *Knack (magazine)* die als thema 'industriële archeologie' hebben dit jaar.

Bronnen : eigen berichtgeving - <http://www.ticcih.org/> - Leo Bonte en Karel Verhoeven. *VRT wil historische panden redden. In navolging van "De grootste Belg" verkiest de VRT in 2006 het historisch gebouw dat het meest aan restauratie toe is. Het winnende pand krijgt een grondige opkapbeurt.* In : *De Standaard*, donderdag 24 november 2005, p. 28.

### INGO LUYPAERT NAAR KABINET VAN VAN MECHELEN

Ingo Luypaert is bijna weg bij *VCM Contactforum voor Erfgoedverenigingen* vzw. Eerst als projectcoördinator en daarna heeft hij als algemeen coördinator vijf jaar deze organisatie weten uit te bouwen tot een vaste waarde in het erfgoedlandschap. Hij vertrok vrij onverwacht begin 2006 naar het kabinet van minister Dirk Van Mechelen. Hij is nog tot einde maart 2006 deeltijds actief bij *VCM*. (dv)

### TREKPAARD VAN BRUSSELSE 'LA FONDERIE' LEGT DE RIEM AF!

Begin 2006 ging Guido Vanderhulst, stichter en bezieler van het *Brussels Centrum en Museum van de Industriële en Sociale Geschiedenis "La Fonderie"* met pensioen.

*La Fonderie*, dat *SIWE* vzw andermaal zal bezoeken op 25 april 2006 (zie onze website <http://www.siwe.be> en de *SIWE-activiteitenkalender*), is geen industrieel museum als een ander. Uniek is dat het initiatief gegroeid is vanuit een (intensieve) buurt- en straathoekwerking in het hart van Sint-Jans-Molenbeek, en er als het ware het verlengstuk van vormt. Guido Vanderhulst is met zijn gezin zelf sinds tientallen jaren woonachtig in deze buurt, gelegen tussen Gentseseenweg en Ninoofsesteenweg, anderszijds tussen het *Kanaal van Charleroi* en het *Weststation*. Geleidelijk groeide op de (intussen stilgelegde en vervallen) site van de legendarische bronggieterij *Compagnie des Bronzes* een uniek centrum dat van bij het ontstaan de lans brak en blijft breken voor het behoud, studie, herwaardering en zinvolle (sociaal verantwoorde) integratie van industriële (onroerende, roerende én immateriële) relictten in de Brusselse regio. Het documentatie- en actiecentrum *La Fonderie* sinds omstreeks 1987 ondergebracht in de gerenoveerde directievlugel van de voormalige bronsfabriek, werd het zenuwcentrum van allerhande reddingsoperaties in het Brusselse, gaande van bedrijfsarchieven en stoommachines tot brouwerijen als *Le Cheval Noir* (Molenbeek) en *Wielmans* (Vorst) tot *last but not least* de intussen deels herbestede site *Thurn & Taxis*. Vanderhulst startte in 1991 "met leeuwenmoed" de intussen bekende stadstoersprogramma's en kanaalvaartochten omtrent industrieel en sociaal erfgoed, alsook een nieuwe inventaris industrieel erfgoed, twee initiatieven waarbij ik persoonlijk (als werknemer) van zeer nabij betrokken was in de eerste helft van de jaren 1990. Vanderhulst was, om het eufemistisch uit te drukken, niet de meest gemakkelijke werkgever! Maar even juist is dat hij in mijn ogen de "leider" was die op de meest doorgedreven wijze vocht / vecht voor het realiseren van zijn ambitieuze doelstellingen: een soort Molenbeekse *Don Quichote*, wild om zich heen zwaaiend tegen de onwil van twijfelende politiciers en tegen de bulldozers van de slopers van het industrieel erfgoed!

Opvallend is, dat van bij de start, 'erfgoed' door *La Fonderie* werd (en nog wordt) beschouwd vanuit een actueel sociaal en actueel economisch oogpunt: geschiedenis als belangrijke hefboom om "het multiculturele heden" te begrijpen, aan te wenden, te 'dynamiseren'! Industriële cultuur (niet alleen van werkgevers maar evenzeer en vooral van werknemers): een pedagogisch instrument, een identiteitsfactor voor de sociaal zwakkeren en het "proletariaat" van vandaag! Wie de nieuwste tentoonstelling 'Molenbeek!' in het (in drie jaar geleden geopende) Museum 'La Fonderie' (telefoon: 02 4101080) bezoekt, waarin Guido **Vanderhulst** de fakkel heeft doorgegeven aan het huidige "Fonderie-team", zal al het bovenstaande lijfelijk kunnen ervaren: hij komt niet in een klassiek museum terecht, maar in een forum, waarin actuele meningen van de Molenbekenaars anno 2006 (op de eerste verdieping) gehoord en gelezen kunnen worden, met stellingnamen die als het ware uitgediept worden in het tweede deel van de tentoonstelling (op het gelijkvloers) over de ontwikkeling en de actualiteit van Molenbeek als industriële en postindustriële Brusselse gemeente. Allen daarheen!

Patrick Viaene

#### NIEUW ALGEMEEN COÖRDINATOR VOOR VCM

Na het vertrek van Ingo **Luybaert** begin 2006 bij de *Vlaamse Contactcommissie Monumentenzorg (VCM)* diende er snel een opvolger gevonden te worden. Na een korte selectieprocedure rond de jaarwisseling werd Karel **Dendooven** aangesteld als nieuw algemeen coördinator. Hij is sinds 1 februari 2006 werkzaam bij VCM en zal gedurende twee maanden met Ingo het reilen en zeilen binnen de organisatie leren kennen. Vanaf 1 april 2006 neemt hij volwaardig de taken over. Karel **Dendooven** werd in 1976 in Brugge geboren. Hij studeerde

#### ONDER DE LEESLAMP

##### DRUGS : CULTUURHISTORISCHE REFLECTIES

Jan Godderis. *En mijn verukking neemt geen end. Cultuurhistorische reflecties over drugs, roes, verbeelding en creativiteit.* Antwerpen en Apeldoorn : Garant, 2004, 765p. – ISBN 90-441-1544-8. – 75,00 euro

Gewoon hoogleraar aan de *Faculteit der Geneeskunde* van de *K.U.Leuven* Jan **Godderis** doceert niet alleen psychiatrie maar daarnaast tevens de geschiedenis van de geneeskunde en cultuurgeschiedenis van de seksualiteit. En heeft reeds enige publicaties op zijn actief, waaronder: *Galenos over psychische stoornissen* (1988), *Antieke geneeskunde over lichaamswalen en psychische stoornissen van de oude dag* (1989), *Bijdragen tot de geschiedenis van de begripontwikkeling in de psychiatrie en de geneeskunde* (1990), *De beste arts zij ook een filosoof? Plato's opvattingen over de geneeskunde* (1997), *Naar de sterren kijken. Plato – De menselijke dwaasheid en haar medicijn* (1997), *"Een arts is vele andere mensen waard". Inleiding tot de antieke geneeskunde* (1999), *Kan men een hemel klaren, even zwart als drek? Historische, psychiatrische en fenomenologisch-antropologische beschouwingen over depressie en melancholie* (2000) en *Bestaan dingen alleen als men ze ziet? Historische, fenomenologisch-psychiatrische en metapsychologische reflecties inzake de waarneming, de verbeelding en het hallucineren* (2001). In *En mijn verukking neemt geen end (...)* stelt de auteur zich de vraag "wat kunstenaars zich van ouds omtrent de effecten van genot- of roesmiddelen op hun 'verbeelding' en op hun poëtische of picturale creativiteit hebben

kunstwetenschappen aan de *Universiteit Gent*. Nadien volgde hij de postgraduaatopleiding *Monumenten- en landschapszorg* aan het *Centrum voor Volwassenenonderwijs Deurne/Antwerpen* (thans *Hoger Instituut voor Architectuurwetenschappen Henry Van de Velde*). Het restauratie- en tevens zijn afstudeerproject werd *laureaat West-Vlaanderen* voor *De Vlaamse Monumentenprijs 2004*. Vanaf januari 2002 was Karel **Dendooven** actief als kunst- en bouwhistoricus op zelfstandige basis. Van 2002 tot en met 2005 was hij betrokken als extern medewerker van de *Afdeling Monumenten en Landschappen West-Vlaanderen* bij de inventarisatie van het bouwkundig erfgoed en voorbereidend onderzoek in functie van een beheersplan. Voor de *Brugse Erfgoedcel* werd eveneens een voorbereidend onderzoek gevoerd in functie van een erfgoedwijzer voor bibliotheken, archieven en documentatiecentra. Als kunst- en bouwhistoricus kon hij zich het best ontploien bij de uitvoering van bouwhistorische onderzoeken in hoofdzaak voor restauratie- en beschermingsdossiers, in opdracht van eigenaars en ontwerpers. Naast zijn beroepsbezigheden zet hij zich op vrijwillige basis in voor de valorisatie, bescherming en beleving van erfgoed in de brede zin bij verschillende erfgoedverenigingen. Hij is actief lid bij de lokale *Werkgroep Geschiedenis Sint-Kruis* en bestuurslid bij de *Brugse Heemkundige Kring Maurits Van Coppinolle*. (dvp)

#### HOE ZIT HET MET VERENIGINGEN EN HUN VRIJWILLIGERS?

In de *SIWE Nieuwsbrief 25 EXTRA* (maart 2006) die enkel als pdf op onze webstek zal verschijnen leest u alles over de stand van zaken rond de nieuwe wetgeving voor vrijwilligerswerk in verenigingen. Check onze webstek: <http://www.siwe.be>.

'verbeeld'?" Zijn zij daadwerkelijk op een méér onthullend spoor terecht gekomen? Hoe hebben zij deze *terra incognita* afgetast? Het boek gaat dus tevens in op "hoe voorstellingen in taal, in schrift, in picturale symbolen of in andere expressieve uitingen van de menselijke geest of creativiteit worden omgezet." (dvp)

#### GEBOTERD EN GELEPELD

Eddy Levis. *Geboterd en (&) gelepeld. Gentsche uitdrukkingen over eten en drinken.* Gent : VIAT, 2005, vi+25p.

Naar aanleiding van het langskomen van de tentoonstelling rond **Cauderlier** in het MIAT verscheen bij VIAT een lijst van Gentse uitdrukkingen over eten en drinken. Sommige uitdrukkingen zijn ook gekend buiten het Gentse, andere niet. Gered immaterieel erfgoed. Te koop in het MIAT. (dvp)

#### DE KERELS VAN NEVEJAN IN BEERST, DIKSMUIDE EN KROMBEKE

Chris Vandewalle. *De Kerels van Nevejan – De brouwersfamilie Nevejan in Beerst, Diksmuide en Krombeke (19<sup>de</sup> – 20<sup>ste</sup> eeuw).* (Het Vlaams brouwbedrijf in historisch perspectief ; 10). Alveringem : Westhoek-Monumenten vzw, 2005, 64p. – 7,50 euro

In de genealogie van de Diksmuidse familie **Nevejan** vinden we talrijke mout- en brouwactiviteiten terug. Vanaf het einde van de 18<sup>e</sup> eeuw tot in de 20<sup>e</sup> eeuw bracht de familie **Nevejan** een

opvallende groot aantal dokters, veeartsen en brouwers voort. Deze eigenaardige combinatie van beroepen was als het ware het handelsmerk van de familie **Nevejan**. Het brouwersvak was voor hen vaak een bijberoep naast een dokters- of veeartsenpraktijk maar even vaak ook hun hoofdberoep. Bierbrouwerijen van de **Nevejans** troffen we aan in Beerst, Diksmuide, Esen, Krombeke, Poelkapelle, Lendelede, Hulste en Aartrijke. Daarnaast waren er ook huwelijksbanden met brouwersfamilies uit Sas van Gent, Ertvelde en Pittem. In deze studie gaat onze belangstelling uit naar de bierbrouwerijen in Beerst (1884), Diksmuide (1835) en Krombeke (1919).

Veearts Henri **Nevejan** (1819-1891) kocht in 1847 de voormalige *brouwerij Waelkens* aan op het Schoolplein in Diksmuide. Er volgden onmiddellijk enkele ingrijpende verbouwingen aan de brouwerij alsook de bouw van een nieuwe mouterij en een brouwerijwoning. De *brouwerij Henri Nevejan* was een typische brouwerij, zoals er duizenden waren in Vlaanderen. De brouwerij werkte volgens de aloude artisanale technieken en kende een beperkte afzet. Van enige mechanisatie was nog lang geen sprake. Maar met het aantreden van de tweede generatie **Nevejans** werd de brouwerij in 1893 door veearts Cyrille **Nevejan** (1861-1931) met een stoomketel uitgerust. De aandrijvingen van de roerwerken werden hierdoor gemechaniseerd. In 1901 kwam er nog een gasinstallatie bij om het ganse complex met gas te verlichten. Drie man personeel had de brouwerij in dienst. Het werk op de brouwdagen duurde dan ook minimum 17 uur. Zo was één brouwsel goed voor de productie van 14 dagen. Het hoge-gistingsbier werd op vaten getrokken en vervolgens met paard en kar naar de klanten en de cafés in Diksmuide en de onmiddellijke omgeving gebracht. De brouwerij werd door de oorlogsomstandigheden (1914-1918) vernield en in 1919 vervangen door een statig woonhuis op het Schoolplein.

Door zijn tweede huwelijk in 1919, kwam veearts Cyrille **Nevejan** (1861-1931) in het bezit van de 19<sup>e</sup>-eeuwse brouwerij *den Keyzer* in Krombeke. De brouwerij werd in 1931 aan de *vennootschap Firma Nevejan en Cie* toegevoegd, als nieuwbouwproject uit 1927. De inrichting van deze nieuwe brouwerij was, zoals de nieuwe brouwerij in Beerst, modern en technisch voor op haar tijd en op haar twee concurrenten in Krombeke. De *Tweede Wereldoorlog* zette een domper op de brouwactiviteiten in Krombeke, met als gevolg het definitief stilleggen van de brouwactiviteiten door de Duitse bezetter op 22 april 1944. Als oplossing werd een deel van de bierproductie uit Beerst, gereserveerd voor Krombeke. Het bier werd er in flessen afgetrokken en verkocht. Op 1 september 1956 werd ook de bieraftrekkerij definitief opgegeven. De inboedel van de brouwerij werd in mei 1962 gesloopt. José **Nevejan** (1944) werd in 1963 zaakvoerder. Hij erfde een bierhandel met twee herbergen die op sterven na dood was. Door een intense overnamepolitiek maakte hij van de vroegere brouwerij *den Keyser* de tot op heden gekende *Nevejan Drankencentrale* en commercialiseerde vanaf 1983 zijn *Kerelsbier*.

De derde mouterij-brouwerij die de familie **Nevejan** in bezit had was *de Vijf Jassen* op de Keizerhoek in Beerst. Ze werd aangekocht in 1884 door Sylvère **Nevejan** (1853-1921), broer van de voornoemde veearts Cyrille **Nevejan**. In 1885 ondergingen de bijhorende woonsten en de brouwerij enkele verbouwingen en reconstructies. Wat deze *in concreto* inhielden is moeilijk uit het beperkte bronnenaanbod af te leiden. Eveneens over de 19<sup>e</sup>-eeuwse productie zijn we evenmin ingelicht. Na vier jaar frontleven (1914-1918) vroegen de heropbouw en het heropstarten de nodige aandacht. Het mout- en brouwcomplex in Beerst was deels geschonden uit de oorlog gekomen, waardoor de vier gebroeders **Nevejan** beslisten hun bedrijfsgebouwen tot

op de grond af te breken. Een nieuwbouw met brouwerswoning zou in de plaats komen op een 50-tal meter van de oude 19<sup>e</sup>-eeuwse inplanting. Met de werken werd gestart in 1919. De inrichting van de nieuwe brouwerij was technisch voor op haar tijd en op de meeste van haar nabije concurrenten, waarvan er nog velen letterlijk de roerstok in de hand namen om het brouwsel te bewerken en daarbij zeer kleinschalig te werk gingen. In de zomer van 1921 kon de bierproductie opnieuw worden opgestart. Eveneens op een ogenblik dat vele brouwerijen nog door de oorlogsomstandigheden ontredderd waren. Voor de gebroeders **Nevejan** alvast een lucratief toeval. De wederopbouw van de stad Diksmuide en de omliggende gemeenten trok immers extra werkkrachten aan, waardoor het bierverbruik fel toenam. Over de bierproductie en de afzet zijn geen gegevens voorhanden.

Het aantreden van de derde generatie **Nevejans**, de vier broers **Nevejan** en in zeker mate ook het overlijden van Sylvère (1921) en Cyrille **Nevejan** (1931) en de bouw van de nieuwe brouwerij in Krombeke (1927), betekenden het einde van de ambachtelijke periode en het begin van een meer professionelere aanpak, eerst de productie en nadien de verkoop. De bedoeling was om de brouwcapaciteit en het bewaren van de lichtere bieren in Beerst op te drijven wat zich vertaalde in de installatie van een beter koelsysteem en de inrichting van gistingruimtes met lagertanks. Er was nog meer, het opdrijven van de brouwcapaciteit wilde ook zeggen het ontwikkelen van nieuwe biersoorten onder andere het *'Kerelsbier'* en de *'27'*. Om deze investeringen waar te maken en het nodige kapitaal te verzamelen was een andere bedrijfsvorm noodzakelijk. Een schaalvergroting en een versterking van hun lokale marktpositie drong zich op. De grote economische crisis van de jaren 1930 versnelde het concentratie- en schaalvergrotingsproces in de brouwerijwereld. De kleine en middelgrote – veelal familiale – brouwerijen hadden het immers steeds moeilijker om het hoofd boven water te houden. De totale bierproductie nam eveneens af, zij het wel niet evenredig met het aantal brouwerijen. De gebroeders **Nevejan** waren geruime tijd, sinds het overlijden van hun vader Sylvère op 29 januari 1921 elk voor een vierde volle eigenaar geworden van hun brouwerij in Beerst. Daarnaast waren Cyrille **Nevejan** en zijn echtgenote Pharaïlde **Allewaert** eigenaar van hun nieuwe brouwerij (1927) in Krombeke. Er werd overgegaan om het statuut van hun brouwerijen te veranderen in een vennootschap onder *Firma*. Zodoende werd op 7 maart 1931 de vennootschap *Nevejan en Compagnie* opgericht. De herbergen, de uitbating alsook de materialen van de mouterij en de twee brouwerijen waren aan de *Firma Nevejan en Compagnie* verbonden. Daarnaast sloten ze een onderling akkoord over de werkverdeling. In Krombeke was Nestor **Nevejan** (1886-1946) brouwer en de gevolmachtigde van de vennootschap en Achiel **Nevejan** (1896-1959) bierverkoper. In Beerst had Cyriel **Nevejan** (1891-1952) de leiding over de aftrekkerij en ging de baan op voor het commerciële werk. Odiel **Nevejan** (1888-1958) was mouter-brouwer en belast met het bestuur van de Firma.

In 1933 werd maar liefst 140000 kilogram mout gestort, wat overeenstemt met circa 9800 hectoliter bier. Het lichtere bier dat op de markt werd gebracht was het blonde *Kerelsbier* 4,5° en het bruine *'27'* (*Rodenbach*-type), waarvan de densiteit 6° bedroeg (6 x 4,5 kg mout = 27 kg mout op 100 liter bier). Er werd ook nog een weinig *Export* gebrouwen en het traditionele hoge gistingbier *Stout*. De bieren *Enkel Bruin*, *Dubbel Bruin* en *Blond Bier* werden hoofdzakelijk gebrouwen voor het huishoudelijk gebruik. Water en limonades werden afgenomen van onder andere de *Limonadefabriek Leon Debackere* (Diksmuide), *Spontin* en vervolgens *Chaudfontaine*.

In de aanloop naar de *Tweede Wereldoorlog* in 1938 en 1939



kreeg de *Firma Nevejan en Cie* te maken met problemen eigen aan die tijd. De brouwerijen werden beperkt in hun activiteiten door een tekort aan grondstoffen en materialen of andere maatregelen. Doordat wintergerst minder geschikt was om te brouwen, moest men preventief uitkijken naar vervangingsgrondstoffen. Het *Belgisch(e) Leger* eiste op 1 september 1939 de zware 'autocamion' Ford (1935) en de paarden van de brouwerij op waardoor de afzet van het bier moeilijker werd. Al de vervangingsgrondstoffen zorgden voor moeilijkheden bij het brouwen van bier in alle brouwfases. Resultaat, een licht bier met een densiteit die nog zwakker was dan dat van het vooroorlogse tafelbier. De toegestane densiteiten in oktober 1940 bedroegen voor bieren van eerste categorie 4 Vol.% alc., voor bieren van de tweede categorie 2,5 Vol.% alc. en voor die van derde categorie 1,5 Vol.% alc. Ze werden opnieuw aangepast vanaf december 1941 en bedroegen tot het einde van de oorlog voor de eerste categorie 1,5 Vol.% alc. en voor de tweede 0,5 Vol.% alc. Vol.% alc. of 0,8 Vol.% alc. of de veel zeggende naam 'Zerohuit'. Het 'Kerelsbier' en de '27' bleven op de markt, maar hun densiteit was niet hoger dan 0,8 Vol.% alc. In de jaren 1950 en 1960 diende de vierde generatie, Achilles **Nevejan** (1922), de concurrentie aanbinden met de grote brouwerijen. Onder invloed van nieuwe bieren veranderde de smaak van de consument gedeeltelijk. Het gamma werd herzien, wat de volgende veranderingen opleverde: *Enkel Bruin* werd *Bruin Tafelbier*, *Dubbel Bruin* werd *Faro* met zoetzure smaak 1,5 Vol.% alc., *Blond Bier* bleef *Blond Bier* 1,5 Vol.% alc., *Kerelsbier* 4,5 Vol.% alc. werden de *pilsen Gold Star* 4 Vol.% alc. en *Fox* 4 Vol.% alc.. Dit pilsbier werd minder gewaardeerd omwille van de hoge concentratie natriumchloride in het brouwwater. De traditionele *Stout* werd *Extra Stout* 4 Vol.% alc.. En het bier '27' 6 Vol.% alc. werd *Godenlach* 6 Vol.% alc., doch de brouwerij *Rodenbach* verbood Achilles **Nevejan** om deze merknaam te gebruiken. Na de bevrijding kwamen er nog twee nieuwe biersoorten op de markt. Gebrouwen volgens het **Burton**-type, bekwam men een soort *Pale-ale*. Het foncé-bier *Monty* 5,5 Vol.% alc. en het bruine bier *Bekro* 4,5 Vol.% alc. *Monty* was de *primus inter pares* uit het biergamma. Het kreeg als extra een witte zijdedikkel rond de fles, waardoor het in de volksmond 'slunsen' werd genoemd.

Door de vele fusies en overnames gingen steeds meer brouwerijen bieren verdelen die ze zelf niet fabriceerden. In 1958 en 1959 werden de *pilsen Goldstar* en *Fox* voor de laatste maal gebrouwen. De productie van zwaardere biersoorten kende definitief een einde. Er werd nog enkel het tafelbier *Faro* gebrouwen tot in 1966. In 1966 werd nog 1530 kg mout gestort wat neerkwam op een productie van 333,13 hectoliter bier (9 brouwsels). De brouwactiviteiten vielen langzamerhand stil. Op 17 april 1967 werd voor de accijnzen van Nieuwpoort een 'staking van bedrijf' ingediend. De mouterij bleef doorwerken tot einde 1976. In de mouterij werd nog gedurende 9 maanden 7 dagen per week gewerkt. De eest was dag en nacht in werking. Per dag werd ongeveer 1000 kilogram gerst omgezet in 800 kilogram mout. Er werd geleverd aan de brouwerijen *Ekla Vandenhoevel*, *Maes* en *Aigle Belgica*. Op 1 januari 1977 werd het volledige handelsfonds overgelaten aan de brouwerij *Aigle Belgica* in Brugge. In 1983 werd het industriële complex onteigend en afgebroken voor de geplande verbreding van de inkom van Diksmuide voor het verkeer richting Oostende. Die verbreding is er echter nooit gekomen omdat het verkeer op die weg te snel toenam. Toen Achilles **Nevejan** in 1983 noodgedwongen met pensioen ging, precies 136 jaar na de aankomst van zijn overgrootvader Henri **Nevejan** in Diksmuide, kwam er een einde aan vier generaties **Nevejan**. Al die jaren waren ze

actief geweest in zowel de mouterijen als in de brouwerijen in Diksmuide en in Beerst. Deze bedrijfsgechiedenis sluit opnieuw aan bij de monografieën over het lokaal brouwbedrijf, die door de vzw *Westhoek-Monumenten* (Alveringem) worden gepubliceerd in de reeks 'Het Vlaams brouwerbedrijf in historisch perspectief'. Dit tiende nummer werd samengesteld door de Diksmuidse stadsarchivaris Chris **Vandewalle**. Ze kan worden aangekocht bij het *Mout- & Brouwhuis de Snoek* in Alveringem of bij de auteur. Wie hieromtrent info wenst kan contact opnemen met Chris **Vandewalle** - Nieuwpoortstraat 43 - 8600 Diksmuide - gsm 0497 549585) – e-mail [chris.vandewalle@scarlet.be](mailto:chris.vandewalle@scarlet.be) of url <http://www.desnoek.be>.

#### Andere publicaties :

Chris Vandewalle. *De brouwersfamilie Comeyne-Vande Woude in Pervijze : een korte schets van drie mout- en brouwbedrijven tijdens de 19<sup>de</sup> en 20<sup>ste</sup> eeuw*. Alveringem : **Westhoek-Monumenten**, 2005

Chris Vandewalle. *Brouwerijen in Pervijze 1800-1914 : de teloorgang van een nijverheid*. Alveringem : ?, 2003

Chris Vandewalle. *De bierslag van Zannekin : de mouterij-brouwerij St.-Louis in Lo (19<sup>de</sup> – 20<sup>ste</sup> eeuw)*. Alveringem : ?, 2004

(ingezonden bespreking vanuit *Westhoek-Monumenten*)

#### DENKENDE AAN HET LEVENDE

Jean C. Baudet. *Penser le vivant. Une histoire de la médecine et de la biologie. (Histoire de la pensée scientifique ; 5)*. Paris : Vuibert, 2006, IV+396p.

In het vijfde deel uit de reeks *Histoire de la pensée scientifique Penser le vivant* geeft de in Brussel wonende Belgische auteur een geschiedenis van de geneeskunde en biologie. De eerdere delen die het licht zagen hadden als hoofdtitels: *Nouvel abrégé d'histoire des mathématiques*, *De l'outil à la machine (les techniques jusqu'en 1800)*, *De la machine au système (les techniques depuis 1800)* en *Penser la matière (histoire de la chimie)*. Gebaseerd op recente resultaten uit het onderzoek van de wetenschapsgeschiedenis vormen deze werken een stevige introductie tot het geformaliseerde weten en wil het de lezer de middelen geven om het wetenschappelijk discours in het geheel van 'waarheden', die voorgesteld worden door verschillende stromingen van het postmodernisme, te plaatsen. Een ander boek (172p.) van de auteur verscheen ook recent bij de Parijse uitgeverij *L'Harmattan: Le signe de l'humain. Une philosophie de la technique*. (Prijs : 16,00 euro). (dv)

#### DE PISANG ZIJN... IS DE BANAAN DE PISANG?

Anne Vézina in samenwerking met andere INIBAP-medewerkers = Anne Vézina en collaborator avec le personnel de l' INIBAP ; Saskia Broeckx (vert.) ; Serge Beaucher (trad.) ; Karen Lehrer (ontwerp en lay-out van de brochure = concertino et mise en page de la brochure) ; Denis Delebecque (ontwerp en lay-out = concertino graphique et montage). *Lang leve de banaan! Een inibap-tentoonstelling = Des bananes pour la vie. Une déposition de l'inibap = No end to the banaan! An inibap exhibition*. S.I. : INIBAP (in samenwerking met CIRAD, Eden Project en K.U.Leuven), s.a. (2005). – 32p.

Deze brochure verscheen naar aanleiding van een INIBAP-tentoonstelling die liep in samenwerking met het *Centre de coopération internationale en recherche agronomique pour le développement – CIRAD* (Frankrijk), het *Eden Project* (Cornwall – GB) en de *KULeuven*. Komen aan bod het feit dat er duizenden soorten bananen zijn, dat de bananenplant een kruid is en geen boom, basisvoedsel, etnobiologie en domesticatie/diversiteit/genoom, en natuurlijk in het kader ervan de geschiedenis van de teelt, taxonomie, ...(dvp)

**KOKEN MET KENNIS**

Jacques Collen (inleiding). *Koken met kennis. Het Studie- en Documentatiecentrum van de ASG.* (ASG ; 2005-2). 's Gravenwezel/Schilde : Academie voor Streekgebonden Gastronomie, 2005, 118p.

Het nummer 87 (nummer 2 van jaargang 22) van het *Mededelingsblad en Verzamelde Opstellen. Beneluxperiodiek voor voedingsgeschiedenis en -cultuur, gastrolgeografie, steekgastronomie en toerisme* van de ASG bevat de weerslag van het *Koken met kennis*-project. De bijdragen hebben betrekking op het *Studie- en Documentatiecentrum* van de ASG (het waarom, wat en hoe; infrastructuur ; collectieonderdelen

; de bibliotheek op het net). En daarnaast is er een geheel, namelijk deel II dat handelt over "*Over en rond het Studie- en Documentatiecentrum*" met bijdragen over de collectie Jozef **Lust**, de *Stichting gastronomische bibliotheek*, voedingsgeschiedenis, dé *Michelin*, KVLV, menukaarten, ... en thematische informatie voor erfgoedprojecten. In de bijdrage van H. **van Royen** – die sinds kort de redactiecoördinator is van deze ASG-publicatie – verwijst hij terecht naar een bijdrage uit de *SIWE Nieuwsbrief* rond migratiemusea. Hij merkt tevens op dat wij geen melding maakten van het speciaal nummer rond het thema *Vlaamse emigratie naar Engeland en Noord-Amerika* van *Ons Heem*, jrg. 52 (1998), nr. 1, pp. 1-60. (dvp)

**FISCALE ATTESTEN VOOR GIFTEN VAN ERFGOEDPROJECTEN – MIWE**

Sinds 6 oktober 2003 kan u een fiscaal attest krijgen voor giften aan *SIWE* vzw. Hiervoor werd bij *VCM, het contactforum voor erfgoedverenigingen*, een project ingediend

**BEDOELING VAN HET PROJECT**

Om onze collectie en documentatiecentrum uit te breiden en toegankelijk te maken hebben we dringend geld nodig voor tentoonstellingskasten, restauratiewerken, aankoop van publicaties enz.

**HOE WERKT HET CONCREET?**

*VCM*, is een logistieke en administratieve partner in dit project. De giften worden gestort op een specifieke rekening van het project. *VCM* doet de betalingen en reikt jaarlijks fiscale attesten uit aan elke schenker. Fiscale attesten worden slechts verleend voor giften vanaf 30 euro. Indien je *MIWE* en het *SIWE documentatiecentrum* mee wil helpen realiseren, geef ons dan een financieel steuntje op deze specifieke rekening: **745-0093892-65 op naam van MIWE.**

**HOE LID WORDEN VAN SIWE VZW VOOR HET JAAR 2006?**

Door uw bijdrage te storten op rekening 001-3088106-90 van *SIWE* vzw – Stapelhuisstraat 15 – 3000 Leuven – IBAN BE34 0013 0881 0690 – BIC GEBABEBB – Jaarlijkse bijdrage : BELGIË : sympathiserend lid : € 18,00 – vereniging : € 30,00 – steunend lid, bedrijven : € 35,00 – BUITENLAND : sympathiserend lid : € 25,00 – vereniging, bedrijf en steunend lid : € 35,00.

**Ieder lid ontvangt zowel het *SIWE Magazine* als de *SIWE Nieuwsbrief*.**

SIWE vzw is aangesloten bij

CONTACTFORUM  
VOOR  
ERFGOEDVERENIGINGEN



De werking van SIWE wordt mogelijk gemaakt door de financiële steun van :



Leuven.  
Eerwoud,  
springlevend.



N.V. Domein Termesse S.A.